

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Антикризове управління»

Рівень вищої освіти	–	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	–	Бакалавр
Галузь знань	–	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	–	073 Менеджмент
Освітня програма	–	Менеджмент
Кількість кредитів	–	5,0 кредити ЄКТС (150 год., із них: аудиторних – 50 год.; самостійної роботи студента – 100 год.
Форма навчання	–	денна
Рік підготовки	–	рік – 4, семестр – 8
Компонент освітньої програми	–	вибіркова
Дні занять	–	відповідно до розкладу
Консультації	–	відповідно до графіку навчального процесу.
Мова викладання	–	українська.

Керівник курсу:

Гуль Іван Григорович – кандидат економічних наук, доцент

Контактна інформація:

Адреса: 79007, вул. Костюшка, 11, м. Львів, ауд. 213., тел. (032) 255-41-32

e-mail: gul_ivan@ukr.net

Опис дисципліни

Сучасний стан розвитку України характеризується широким поширенням та гостротою кризових явищ як на макро- так і на мікроекономічному рівні. Кризові явища в діяльності підприємства є моментом різкого загострення протиріч, які виникають у процесі взаємодії окремих елементів системи між собою та із зовнішнім оточенням. Причиною виникнення кризових ситуацій є високий ступінь невизначеності, притаманний ринковій економіці.

За таких умов володіння формами, засобами та інструментами управління, які спрямовані на найбільш оперативне виявлення ознак кризового стану підприємства і недопущення виникнення ситуацій його банкрутства є важливими для майбутніх фахівців з менеджменту.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Антикризове управління» є теоретико-методологічні та прикладні засади управління виробничо-господарською діяльністю на підприємствах різних форм власності і видів господарювання в кризових ситуаціях та в умовах невизначеності.

Метою викладання навчальної дисципліни «Антикризове управління» є формування сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань в галузі антикризового управління, а саме: системи знань і навичок управління у кризових ситуаціях, розв'язання складних завдань стратегічного значення в ринкових умовах, організації системи управління, адекватної вимогам сучасної економіки.

Основні **завдання** дисципліни «Антикризове управління» полягають в теоретичній і практичній підготовці студентів з основними принципами та методами вирішення проблем в кризових ситуаціях; навчанні технологічним прийомам управління кризовими ситуаціями; наданні знань і навичок розробки механізму подолання кризи, націленого на вироблення стратегічних та оперативних заходів.

Навчальний контент

Назви змістових тем	Розподіл годин				Результати навчання. Знати:
	разом	л	с	с.р.	
Тема 1. Кризи у розвитку соціально-економічних систем	12	2	1	9	Загальні поняття про кризу і кризові явища. Причини, наслідки та види криз. Світові економічні кризи: причини виникнення, наслідки, інструментарій розв'язку. Кризові явища в економіці України.
Тема 2. Криза підприємства: економічний зміст, види, причини виникнення та наслідки	12	2	1	9	Економічний зміст, види, причини виникнення та наслідки кризи підприємства. Кризові явища у діяльності українських підприємств.
Тема 3. Загальні основи антикризового управління та антикризового державного регулювання	12	2	2	8	Сутнісні характеристики антикризового управління. Державне антикризове регулювання. Основні категорії регулювання відносин банкрутства та санації підприємств.
Тема 4. Діагностика фінансово-економічного стану неплатоспроможних підприємств	14	4	2	8	Сутність та мета діагностики банкрутства підприємства. Ретроспективна діагностика фінансово-економічного стану підприємства. Узагальнення результатів дослідження фінансового стану підприємства.
Тема 5. Маркетинг в антикризовому управлінні	12	2	2	8	Маркетингові стратегії в антикризовому управлінні. Використання форм та засобів маркетингу в антикризовому управлінні.
Тема 6. Інноваційно-інвестиційна політика в антикризовому управлінні	12	2	2	8	Правила прийняття інвестиційно-інноваційних рішень. Джерела фінансування інноваційно-інвестиційних програм. Критерії оцінки інвестиційних проектів в системі антикризового управління. Критерії оцінки інвестиційних проектів в умовах невизначеності.
Тема 7. Антикризове управління персоналом організації	12	2	2	8	Систему антикризового управління персоналом. Формування антикризової команди та основні напрямки її діяльності. Антистресова підготовка персоналу.
Тема 8. Антикризова програма	12	2	2	8	Сутність антикризової програми підприємства. Розробка системи типових варіантів антикризових управлінських рішень.
Тема 9. Санація підприємства: завдання, принципи, види, форми, менеджмент та ефективність	14	4	2	8	Економічну сутність санації підприємств. Класичну модель санації. Форми санації підприємства. Аналіз підходів до оцінки ефективності санації.
Тема 10. Використання контролінгу в управлінні санаційними процесами на підприємстві	14	4	2	8	Сутність, задачі, види та функції контролінгу. Інформаційне забезпечення контролінгу. Інструменти оперативного контролінгу. Інструменти стратегічного контролінгу.

Тема 11. Прийняття та обґрунтування управлінських рішень в антикризовому управлінні	12	2	1	9	Вибір оптимальних інноваційно-інвестиційних рішень. Визначення і розподіл конкурсної майнової маси підприємства-банкрута.
Тема 12. Розробка бізнес-плану фінансового оздоровлення промислового підприємства	12	2	1	9	Аналіз фінансово-господарської діяльності. Формування стратегічних цілей санації. Оцінка ефективності заходів, спрямованих на оздоровлення підприємства.
Усього годин	150	30	20	100	

Формування програмних компетентностей

- знати закономірності, умови та фактори, що обумовлюють появу кризових явищ;
- знати основні інструменти діагностики кризи на підприємстві та її глибини;
- знати правила, принципи розробки антикризової програми і антикризової стратегії підприємства;
- вміти проводити експрес-діагностику, поглиблену діагностику та аналіз фінансового стану підприємства з метою виявлення потенційних (прихованих) і наявних кризових ситуацій та явищ;
- вміти визначити основні напрямки подолання кризових явищ на підприємстві та обирати антикризову стратегію.

Політика оцінювання

Передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Оцінювання

Оцінювання якості знань студентів здійснюється відповідно до:

Положення ЛДУФК - <http://ldufk.edu.ua/index.php/navchalna-robota.html>

Робочої програми - <http://repository.ldufk.edu.ua/simple-search?filterquery>

Порядку оцінювання - <http://repository.ldufk.edu.ua/simple-search?filterquery>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Борзенко В.І. Антикризове управління: навчальний посібник / В.І. Борзенко – Х.: Видавництво Іванченка.І С., 2016. – 232 с.
2. Кульчій І.О. Антикризове управління: навчальний посібник / І.О. Кульчій. – Полтава: ПолтНТУ, 2016. – 120 с.
3. Антикризове управління: навч.-мет. посіб. для самостійної роботи / уклад. Птахіна О.М.; Держ. закл. „Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, – Старобільськ : Видво ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2017. – 164с.
4. Черненко В.А. Антикризове управління: підручник і практикум для академічного бакалаврату / В.А. Черненко, Н.Ю. Шведова. — М.: Видавництво Юрайт, 2015. — 409 с.
5. Мелеганіч Г. Антикризове управління: навчально-методичні рекомендації / Г. Мелеганіч; Ужгород. нац. ун-т. – Ужгород, 2015. – 48 с.

Додаткова

1. Андренко Тюріна Н.М. Антикризове управління: навч. посіб. / Н.М. Тюріна, Н.С. Краватка, І.В. Грабовська. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 448 с.
2. Антикризове управління економічною безпекою в умовах викликів фінансово-економічної глобалізації (державний і регіональний виміри): монографія / М.А. Хвесик, А.В. Степаненко, О.М. Ральчук, Й.М. Дорош. – Донецьк: Юго-Восток, 2010. – 324 с.
3. Антикризове управління на вітчизняних та закордонних підприємствах: теорія, діагностика кризового стану, соціально-економічні аспекти управління: монографія / О.І. Линник, Р.Ф. Смолувик, І.А. Юр'єва. – Харків: НТУ «ХП», 2013. – 543 с.
4. Комарницький І.Ф. Антикризове управління підприємством: теорія та практика: навч. посіб. / І.Ф. Комарницький, Ю.О. Терлецька. – Чернівці: ЧНУ, 2010. – 243 с.
5. Кривов'язюк І.В. Антикризове управління підприємством: навч. посіб. / І.В. Кривов'язюк. – К.: Кондор, 2012. – 366 с.
6. Скібіцький О.М. Антикризоровий менеджмент: Навч. посібник. / О.М. Скібіцький. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 568 с.